

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 128

Nigula looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 27.01.2006 nr 24

[RT I 2006, 6, 36](#)

jõustumine 05.02.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Nigula looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Nigula looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

- 1) Nigula soostiku ja sellega piirnevate alade koosluste ning kaitsealuste liikide elupaikade ja maastiku kaitse;
- 2) EÜ nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – suur-laukhane (*Anser albifrons*), väike-laukhane (*Anser erythropus*), väike-konnakotka (*Aquila pomarina*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorri (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekure (*Ciconia nigra*), soo-loorkulli (*Circus pygargus*), rukkiräägu (*Crex crex*), laululuige (*Cygnus cygnus*), valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), väike-kärbsenäpi (*Ficedula parva*), värbkaku (*Glaucidium passerinum*), sookure (*Grus grus*), rabapüü (*Lagopus lagopus*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), laanerähni e kolmvarvas-rähni (*Picoides tridactylus*), hallpea-rähni e hallrähni (*Picus canus*), händkaku (*Strix uralensis*), tedre (*Tetrao tetrix*), metsise e mõtuse (*Tetrao urogallus*), mudatildri (*Tringa glareola*) ja rändlinnuliikide kaitse;
- 3) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160)³, niiskuslembeste kõrgrohostute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodumetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), puiskarjamaade (9070), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) ning II lisas nimetatud liikide – hariliku lendorava (*Pteromys volans*) ja laialehise nestiku (*Cinna latifolia*) kaitse.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele üheks loodusreservaadiks, kuueks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

(4) «Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni» artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Pihke, Reinu ja Tuuliku külas ja Häädemeeste vallas Nepste, Urissaare ja Uuema külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[RT I 2009, 7, 48- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatut.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades. Telkimine eramaal ja telkimine ning lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(3) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud tegevuses, poollooduslike koosluste hooldamisel, liinirajatiste hooldamisel, metsatöödel, põllumajandustöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

(4) Kaitsealal on lubatud jahipidamine ulukite arvukuse reguleerimise eesmärgil.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitseala vetel on keelatud ujuv vahendiga sõitmine, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ja kaitseala valitsemisega seotud tegevuses.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastritüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kinnitada metsateatist;
- 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 6) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 7) anda projekteerimistingimusi;
- 8) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja vaatab talle kooskõlastamiseks esitatud metsateatise läbi ja annab kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist metsakoosluse liikide ning vanuse mitmekesisuse säilitamise eesmärgist tulenevalt oma kirjaliku nõusoleku või seab vajaduse korral omapoolsed tingimused.

(2) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(3) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(4) [Kehtetu -RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

3. peatükk LOODUSRESERVAAT

§ 7. Loodusreservaadi määratlus

(1) Loodusreservaat on kaitseala otsesest inimtegevusest puutumata loodusega maa- või veeala, kus tagatakse looduslike koosluste säilimine ja kujunemine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

(2) Kaitsealal on Urissaare loodusreservaat.

§ 8. Loodusreservaadi kaitse-eesmärk

Loodusreservaadi kaitse-eesmärk on ökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

§ 9. Tegevus loodusreservaadis

Loodusreservaadis on keelatud igasugune inimtegevus, sealhulgas inimeste viibimine, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, loodusobjekti valitsemise eesmärgil ja kaitseala valitseja nõusolekul teadustegevuses ning loodusobjektide seisundi jälgimise ja hindamise eesmärgil.

4. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 10. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kuus sihtkaitsevööndit:

- 1) Nigula sihtkaitsevöönd;
- 2) Laiksaare sihtkaitsevöönd;
- 3) Kuuselohu sihtkaitsevöönd;
- 4) Järve sihtkaitsevöönd;
- 5) Kolbergi sihtkaitsevöönd;
- 6) Strupa sihtkaitsevöönd.

§ 11. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Nigula sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on soo- ja metsaökosüsteemide arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina.

(2) Laiksaare, Kuuselohu, Järve, Kolbergi ja Strupa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on koosluste tüübi säilitamine, liikide ja vanuse mitmekesisuse hoidmine, looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine.

§ 12. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida kaitseala valitseja ettevalmistatud ja tähistatud õppe- ja matkarajal ning korraldada seal kuni 50 osalejaga rahvaüritusi.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) inimeste viibimine väljaspool ettevalmistatud ja tähistatud õppe- ja matkarada, marjade, seente ja muude metsa kõrvalsaaduste korjamine;
- 2) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine õppe- ja matkarajal ning rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades;
- 3) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 4) olemasolevate teede ja jalgradade hooldustööd;
- 5) loodusliku veerežiimi taastamine;
- 6) Laiksaare, Kuuselohu, Järve, Kolbergi ja Strupa sihtkaitsevööndis metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 7) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 8) võõrliikide eemaldamine.

§ 13. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee rajamine, tehnovõrgurajatise või tootmisotstarbete ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks;
- 4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd.

§ 14. Vajalik tegevus

Järve, Kolbergi, Kuuselohu ja Strupa sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu heina niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

5. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 15. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu loodusreservaati ja sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Nigula piiranguvöönd.

§ 16. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning taastamine.

§ 17. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) kuni 20 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades;
- 3) ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine, arvestades käesoleva määruse § 5 lõike 2 punktides 5–8 sätestatud.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine, kopratammide madaldamine;
- 2) uute veekogude, sildade ja truupide rajamine.
- 3) enam kui 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades.

§ 18. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine, välja arvatud «Maapõueseaduse» § 59 lõikes 2 sätestatud juhul kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- 2) uuendusraie, välja arvatud turberaie, kusjuures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine metsamaal ja looduslikul rohumaal;
- 5) uue maaparandussüsteemi rajamine.

§ 19. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja taastamiseks vajalik tegevus, nagu rohu niitmine, loomade karjatamine ning koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile.

6. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 20. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

¹EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja EÜ nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Nigula looduskaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a määruse nr 242 «Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s» ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. septembri 1979. a määruse nr 497 «Looduskaitsealade edasise väljaarendamise kohta» alusel. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekirii» lisa 1 punkti 1 alapunktist 44 asub kaitseala Põhja-Liivimaa linnualal ja punkti 2 alapunktist 239 hõlmab Nigula loodusala, kus tegevuste kavandamisel tuleb hinnata nende mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) ning Eesti Metsakorralduskeskuse Laiksaare ja Orajõe metskonna 1997. aasta planšeti (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga september 2004. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).
[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Nigula looduskaitseala](#)